

Volný trh, zahraniční partneři i dotace. České firmy hodnotí 20 let v Evropské unii pozitivně

14.5.2024 - | Deloitte Advisory

České firmy vnímají dosavadních 20 let České republiky v Evropské unii pozitivně. Členství v EU jim umožnilo expanzi na evropské trhy i spolupráci se zahraničními partnery. Přínosem pro ně je i možnost využití dotací a strukturálních fondů. Vyplývá to z průzkumu mezi českými společnostmi v rámci programu Czech Best Managed Companies (BMC). Jednotný evropský trh jim zároveň přinesl i větší konkurenci, což však většinou vnímají jako impulz k inovacím.

U příležitosti 20. výročí vstupu ČR do Evropské unie hodnotí české firmy jako pozitivum i otevřený pracovní trh. Přivítaly by zároveň i zavedení eura, které by jim přeshraniční spolupráci ještě více usnadnilo a díky kterému by se oprostily od měnového rizika. Své postoje vyjádřily v průzkumu poradensko-technologické společnosti Deloitte v rámci programu Czech Best Managed Companies (BMC), hodnotícího soukromě vlastněné společnosti dle rozsáhlé mezinárodní metodiky.

20 let na jednotném trhu

Hlavní změnou, kterou českým firmám vstup do EU přinesl, je odstranění bariér v rámci mezinárodního obchodu. Jednotný trh je důležitý hlavně pro exportní společnosti, kterým umožnil větší expanzi. Přínosem je pro české podniky i uvolnění cel a omezení na hranicích, což umožňuje kromě exportu i dovoz výrobků z celé unie. I proto by české firmy uvítaly zavedení eura, které by provázanost s jednotným evropským trhem ještě posílilo.

„Přínos našeho vstupu do EU byl určitě zásadní, stát se součástí tohoto otevřeného trhu a odstranění zbytečných obchodních a celních bariér významným způsobem zjednodušilo naše aktivity na exportních trzích. Samozřejmě to přineslo i překážky, například v podobě větší konkurence z okolních zemí, ale konkurence je motorem pokroku a inovací,“ říká Miroslav Vrba, výkonný ředitel společnosti S&K Label, která je největším výrobcem samolepicích etiket ve východní Evropě.

Sjednocená legislativa v rámci evropského trhu zároveň řadě firem zjednodušila byrokracii. V posledních 20 letech bylo kromě toho pro české společnosti výrazně jednodušší přilákat zahraniční investory nebo navázat spolupráci s jinými firmami z EU. V neposlední řadě pak celá řada z nich využívá evropských dotací, které posilují konkurenceschopnost českého byznysu.

Konkurence jako impulz ke zdokonalování

Negativních stránek členství v EU vnímají české společnosti jen minimum. Ačkoli se někdy setkávají s přílišnou regulací či změnami legislativy, řada firem vidí problém spíše s implementací evropských pravidel ze strany českých úřadů.

Jako klíčovou proměnu vnímají české firmy větší konkurenci danou snadnějším přístupem zahraničních společností na český trh. I tu ale většinou berou především jako podnět pro další vývoj a zlepšování.

„Pozitivně lze jistě hodnotit především volný přeshraniční pohyb a otevření trhů. Je logické, že se tím i zvýšila konkurence, ale myslím si, že to v konečném důsledku bylo ku prospěchu, protože právě konkurence nás nutí usilovat o to, být stále lepší. V poslední době si však myslím, že některé

regulace a nařízení EU jsou za hranou a Evropu jako takovou silně poškozují,” říká Jan Smola, CEO HELUZ GROUP.

Otevřený pracovní trh – riziko i příležitost

Stále výrazněji se do fungování českých firem promítá také volný pracovní trh v rámci zemí EU. Ten jim umožňuje přilákat zaměstnance ze zahraničí. Na druhou stranu se však některé společnosti potýkají s odchodem kvalifikovaných pracovníků do jiných zemí.

„Členství v EU a s tím spojený volný obchod nám přináší možnost podnikat a dodávat naše řešení na téměř celém kontinentu. Další výhodou může být zapojení do projektů dotovaných EU. Osobně jsem rád za otevřený trh práce v rámci EU, který ovšem může být pro firmy působící v ČR i překážkou. Myslím tím odliv pracovníků do ekonomicky výkonnějších států EU,” říká Jan Zinek, CEO společnosti Anect.

Většina společností však i jednotný pracovní trh vnímá spíše jako příležitost. Pro řadu z nich je pak ze strategického pohledu důležité i to, že má jednotný trh silnější pozici v dnešním globalizovaném světě.

„Již 20 let jsme součástí EU a český byznys za tu dobu prošel značnou proměnou. A můžeme jednoznačně říci, že jde o proměnu k lepšímu. Provázanost s jednotným trhem českým firmám umožnila navázat hodnotná partnerství se zahraničními firmami a expandovat do dalších evropských zemí. I proto české firmy doufají, že co přijde další logický krok, tedy přijetí eura. To by dále usnadnilo obchodování se zbytkem EU a přineslo českým společnostem další příležitosti pro růst,” uzavírá Kateřina Novotná, Czech BMC Leader ze společnosti Deloitte.

Průzkum probíhal v dubnu 2024 mezi několika desítkami českých privátně vlastněných firem v rámci programu Czech Best Managed Companies, který oceňuje nejlépe řízené české společnosti. Vyhlášení ocenění BMC 2024 proběhne 16. května 2024 v Praze.

Czech Best Managed Companies

Program Czech Best Managed Companies společnosti Deloitte oceňuje a pomáhá rozvíjet dobře řízené, privátně vlastněné společnosti. Vytváří tak globální platformu, která podporuje mezinárodní spolupráci a sdílení zkušeností předních privátních firem. Best Managed Companies staví na osvědčené globální metodice Deloitte, která hodnotí kvalitu řízení firmy a managementu v klíčových oblastech: strategické směřování, produktivita a inovace, firemní kultura, a struktura řízení a finanční výkonnost.

<https://www2.deloitte.com/cz/cs/pages/press/articles/volny-trh-zahranicni-partneri-i-dotace.html>